

Cauza C-719/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

30 septembrie 2019

Instanța de trimitere:

Raad van State (Țările de Jos)

Data deciziei de trimitere:

25 septembrie 2019

Apelant:

FS

Intimat:Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**Obiectul procedurii principale**

În procedura principală, un străin, cetățean al Uniunii, declară că a dat curs în mod voluntar unei decizii de expulzare luată de Țările de Jos, în sensul articolului 15 din Directiva 2004/38/CE. După plecarea sa din Țările de Jos, a reintrat în această țară și, ulterior, în urma arestării din cauza suspiciunii de săvârșire a unei infracțiuni, a fost plasat în custodie publică. Străinul consideră că acest lucru a fost ilegal, deoarece, în conformitate cu articolul 6 din această directivă, el avea din nou drept de ședere în Țările de Jos. Cu toate acestea, în primă instanță acțiunea străinului a fost declarată neîntemeiată. Străinul a formulat apel la instanța de trimitere.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Această cerere formulată în temeiul articolului 267 TFUE are drept obiect întrebarea cât timp persistă efectele juridice ale unei decizii de expulzare luată în temeiul articolului 15 din Directiva 2004/38 după plecarea voluntară sau expulzarea din statul membru gazdă și care trebuie să fi fost durată șederii efective a străinului în afara Țărilor de Jos înainte de a putea reveni, în temeiul articolelor

5 și 6 din această directivă (dreptul de intrare și dreptul de ședere pentru o perioadă de cel mult trei luni).

Întrebările preliminare

Întrebarea 1:

Articolul 15 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, rectificare în JO 2004, L 229, JO 2007, L 204, JO 2018, L 94 și JO 2019, L34, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56-71) trebuie interpretat în sensul că decizia de expulzare a unui cetățean al Uniunii de pe teritoriul statului membru gazdă, luată în temeiul acestei dispoziții, este considerată a fi respectată și nu mai produce efecte juridice odată ce acest cetățean al Uniunii a părăsit, lucru care poate fi demonstrat, teritoriul acestui stat membru gazdă în termenul prevăzut de această dispoziție pentru plecarea voluntară?

Întrebarea 2:

În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea 1, dacă acest cetățean al Uniunii revine imediat în statul membru gazdă, el beneficiază de dreptul de ședere pentru o perioadă de cel mult trei luni, prevăzut la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2004/38/CE, sau statul membru gazdă poate lua o nouă decizie de expulzare, pentru a evita ca cetățeanul Uniunii să intre în mod repetat, pentru o perioadă scurtă, în statul membru gazdă?

Întrebarea 3:

În cazul unui răspuns negativ la întrebarea 1, acest cetățean al Uniunii trebuie, în acest caz, să locuiască în afara teritoriului statului membru gazdă pentru o anumită perioadă și cât de lungă este această perioadă?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Directiva 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56): articolul 1 litera (a), articolul 2 alineatul (1), articolul 3 alineatul (1), articolul 5 alineatele (1) și (4), articolul 6 alineatul (1), articolul 7 alineatul (1)

literele (a) și (b) și litera (c) prima și a doua liniuță, articolul 14 alineatele (1), (2) și alienatul (4) literele (a) și (b), articolul 15

Hotărârile Curții din 12 martie 2014, O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), și 10 septembrie 2019, Chenchooliah (C-94/18, EU:C:2019:693)

Dispoziții naționale invocate

Legea din 2000 privind străinii (denumită în continuare Vw2000): articolul 1 paragraful 1, articolul 8 litera e), articolul 50 alineatele 1 și 3, articolul 59 alineatul 1 litera a), articolul 61 alineatul 1, articolul 62 alineatul 1, articolul 63 alineatul 1, articolul 72 alineatul 3, articolul 106 alineatele 1 și 2 și articolul 112.

Decretul din 2000 privind străinii: articolele 8.7, 8.8, 8.11, 8.12 și 8.16

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Străinul, FS, este înregistrat în Țările de Jos de la 9 noiembrie 2017. Pe durata șederii sale în Țările de Jos, el a avut în mod regulat de a face cu poliția, pentru diverse infracțiuni. De asemenea, prin decizia din 1 iunie 2018, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Secretarul de stat pentru Justiție și Securitate, Țările de Jos) (denumit în continuare „secretarul de stat”) a stabilit că FS nu mai îndeplinește cerințele pentru șederea legală pentru o perioadă mai mare de trei luni, prevăzute la articolul 7 din Directiva 2004/38.
- 2 Prin decizia din 25 septembrie 2018 privind obiecțiile străinului, secretarul de stat a confirmat decizia din 1 iunie 2018, a stabilit un termen de patru săptămâni pentru plecarea voluntară și a hotărât că străinul poate fi expulzat dacă nu respectă acest termen.
- 3 FS a demonstrat că a părăsit, în orice caz, Țările de Jos înainte de 23 octombrie 2018, întrucât la acea dată a fost arestat în Germania pentru suspiciunea de săvârșire a furtului din magazine.
- 4 De asemenea, el a declarat că a intrat în Țările de Jos la 21 noiembrie 2018, deoarece a fost citat să se înfățișeze înaintea instanței la 23 noiembrie 2018. La 22 noiembrie 2018, a fost arestat în Țările de Jos pentru suspiciunea de săvârșire a unei infracțiuni, iar la 23 noiembrie 2018 secretarul de stat l-a luat în custodie publică. În temeiul articolului 59 alineatul (1) litera a) din Vw 2000, această custodie publică vizează străinii aflați în situație de ședere ilegală în Țările de Jos și are drept scop expulzarea acestor străini în țara lor de origine, care în cazul lui FS este Polonia.
- 5 În opinia secretarului de stat, luarea în custodie publică a fost necesară din cauza riscului ca FS să se sustragă de la supraveghere și să eludeze sau să împiedice pregătirea plecării sau a expulzării.

- 6 FS a formulat o acțiune împotriva luării în custodie publică, care la 7 decembrie 2018 a fost declarată neîntemeiată de rechtbank Den Haag, zittingplaats Groningen [Tribunalul din Haga, locul ședinței de judecată Groningen, Țările de Jos].
- 7 Potrivit rechtbank [Tribunalul], secretarul de stat și-a bazat în mod corect decizia din 23 noiembrie 2018 pe faptul că FS primise anterior o decizie care arată că el trebuia să părăsească Țările de Jos și că nu a făcut acest lucru, din proprie inițiativă, în termenul stabilit. Nu s-a demonstrat că FS părăsise Țările de Jos, fapt care a justificat prezumția riscului menționat la punctul 5. De asemenea, în această hotărâre a fost respinsă cererea de despăgubire. FS a formulat apel împotriva acestei hotărâri.
- 8 La 18 decembrie 2018, FS a ridicat obiecții împotriva expulzării în Polonia care era avută în vedere, iar voorzieningenrechter van de rechtbank Den Haag [judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii de la Tribunalul din Haga, Țările de Jos] a solicitat interzicerea expulzării. Această solicitare a fost acceptată.
- 9 Întrucât expulzarea în Polonia a fost interzisă în temeiul acestei hotărâri, la 20 decembrie 2018 secretarul de stat a ridicat luarea în custodie publică a străinului. După această dată, FS a mai fost arestat de două ori.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 10 FS reclamă că rechtbank [tribunalul] și-a motivat în mod defectuos hotărârea din 7 decembrie 2018, întrucât el a demonstrat că a părăsit Țările de Jos în termenul de patru săptămâni pentru plecarea voluntară, stabilit de secretarul de stat. Prin urmare, luarea sa în custodie publică a fost o eroare, deoarece, în conformitate cu articolul 6 din Directiva 2004/38, avea din nou drept de ședere în Țările de Jos.
- 11 În opinia secretarului de stat, străinul a demonstrat într-adevăr că a părăsit Țările de Jos în termenul stabilit prin decizia din 25 septembrie 2018. Aceasta nu înseamnă însă că efectele juridice ale acestei decizii, inclusiv obligația de plecare care îi revine, expiră odată cu plecarea sa în Germania. Lucrurile stau astfel numai dacă, în conformitate cu Hotărârea Curții din 12 martie 2014, O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135, punctele 53 și 56), în temeiul articolului 7 alineatul (1) din Directiva 2004/38 și în condițiile respectării cerințelor prevăzute de acest articol, FS s-a stabilit în Germania și are, prin urmare, reședința efectivă în această țară, adică o ședere mai mare de trei luni. Nu este cazul. În opinia secretarului de stat, este posibilă evitarea abuzurilor doar aplicând prin analogie această Hotărâre O. & B. În caz contrar, străinul poate anula efectele juridice ale deciziei din 25 septembrie 2018 printr-o ședere de o singură zi în Germania, pentru a reveni și a locui apoi în mod legal în Țările de Jos.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 12 Potrivit jurisprudenței naționale constante, se poate verifica dacă, la momentul luării sale în custodie publică, FS avea un drept de ședere cu caracter declarativ în temeiul dreptului Uniunii, în baza căruia luarea sa în custodie publică a fost nelegală, iar el are dreptul la despăgubiri.
- 13 Decizia din 25 septembrie 2018 este o decizie în sensul articolului 15 din Directiva 2004/38 (a se vedea Hotărârea Curții din 10 septembrie 2019, Chenchooliah, C-94/18, EU:C:2019:693, punctele 70-74) și a fost luată pentru alte motive decât ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică. Această decizie a impus o obligație de plecare, sub amenințarea expulzării în cazul în care FS nu era plecat la expirarea termenului stabilit pentru plecare.
- 14 Articolul 15 din Directiva 2004/38 nu stabilește dacă este respectată decizia de expulzare, iar aceasta nu mai produce efecte juridice la momentul plecării voluntare sau al expulzării cetățeanului Uniunii. Întrebarea este dacă această decizie continuă să aibă efecte juridice pentru o anumită perioadă, astfel cum susține secretarul de stat.
- 15 Răspunsul la această întrebare este relevant pentru a stabili când poate FS să reintre în statul membru gazdă, după plecarea sau expulzarea sa. Există două scenarii, și anume scenariul în care, odată cu plecarea voluntară sau expulzarea străinului, decizia a fost respectată, după care aceasta nu mai produce efecte juridice, și scenariul în care decizia continuă să producă efecte juridice și după plecarea voluntară sau după expulzare.
- 16 În **primul** scenariu, în care decizia a fost respectată prin plecarea voluntară din statul membru gazdă, demonstrată de FS, după care decizia nu mai produce efecte juridice, FS poate reveni în statul membru gazdă în aceeași zi în care a părăsit teritoriul statului gazdă și poate locui în acesta.
- 17 În acest scenariu, decizia de expulzare, prevăzută la articolul 15 din Directiva 2004/38, nu afectează dreptul străinului, prevăzut la articolul 5 din această directivă, de a (re)intra pe teritoriul acestui stat membru gazdă. Întrucât dreptul prevăzut la articolul 5 nu poate fi disociat de dreptul de ședere pe teritoriul unui stat membru pe o perioadă de cel mult trei luni, prevăzut la articolul 6, decizia de expulzare luată de un stat membru gazdă nu afectează acest ultim drept menționat.
- 18 FS a demonstrat că la 23 octombrie 2018, deci în termenul stabilit pentru plecare, locuia în Germania și, prin urmare, conform acestui scenariu, avea dreptul să se întoarcă în Țările de Jos la această dată sau ulterior, în temeiul articolului 5 din Directiva 2004/38. După intrarea pe teritoriu, el avea din nou drept de ședere legală în temeiul articolului 6 din Directiva 2004/38, astfel încât luarea sa în custodie publică la 23 noiembrie 2018 a fost ilegală.
- 19 În cel de-al **doilea** scenariu, după plecarea voluntară sau după expulzare, o decizie de expulzare prevăzută la articolul 15 din Directiva 2004/38 continuă să aibă

efecte juridice până la momentul în care străinul a ajuns să locuiască cu titlu permanent pe teritoriul propriului stat membru sau al altui stat membru decât statul membru gazdă care a luat această decizie. Aplicând prin analogie Hotărârea O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), șederea cu titlu permanent înseamnă, în orice caz, o ședere pentru o perioadă mai mare de trei luni.

- 20 O hotărâre de expulzare are consecințe pentru drepturile prevăzute la articolele 5 și 6 din Directiva 2004/38. Pentru o perioadă de cel puțin trei luni de la plecarea voluntară sau de la expulzare, aceste drepturi nu pot fi invocate în fața statului membru gazdă care a luat decizia de expulzare.
- 21 În acest scenariu, aplicând prin analogie Hotărârea O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), FS ar fi putut reveni în Țările de Jos abia după 23 ianuarie 2019, iar la 23 noiembrie 2018 nu ar fi avut drept de ședere legală în Țările de Jos. În acest caz, luarea sa în custodie publică a fost întemeiată.
- 22 Potrivit instanței de trimitere, nu se poate da un răspuns univoc la întrebarea când se consideră că o decizie de expulzare prevăzută la articolul 15 din Directiva 2004/38 a fost respectată și aceasta nu mai produce efecte juridice. Răspunsul nu poate fi dedus imediat din articolul 15 sau din sistemul acestei directive.
- 23 Pe de o parte, se poate susține că din articolul 15 alineatul (3) din Directiva 2004/38 reiese că un stat membru nu poate obliga un cetățean al Uniunii, cu o decizie de expulzare, să locuiască mai mult de trei luni în afara teritoriului acestui stat membru după plecarea sau expulzarea sa. Dacă lucrurile stau altfel, o decizie de expulzare înseamnă, de fapt, o interdicție de a intra pe teritoriul statului membru care a luat această decizie. Acest lucru contravine articolului 15 alineatul (3) din Directiva 2004/38 (a se vedea și Hotărârea Chenchooliah, C-94/18, EU:C:2019:693, punctul 88).
- 24 Pe de altă parte, se poate susține că scopul unei expulzări este, în general, ca persoana expulzată să locuiască cu titlu permanent în afara teritoriului statului membru care a luat decizia de expulzare. Acest lucru nu se întâmplă dacă cetățeanul Uniunii poate reentra pe teritoriul unui stat membru, în temeiul articolului 5 din Directiva 2004/38, în aceeași zi în care a părăsit teritoriul acestui stat membru sau a fost expulzat de pe acel teritoriu, și are dreptul de ședere acolo, în temeiul articolului 6 din această directivă. Astfel, se ridică întrebarea care este utilitatea unei decizii de expulzare prevăzute la articolul 15 din Directiva 2004/38.